

Glossary - Lesson No. 4

शब्दावली (पाठ-४)

الفاظ و معنی (سبق نمبر- ۴)

English	हिंदी	اردو	عربی
written	लिखा हुआ, लिखित	لکھا ہوا	مَرْقُومٌ
painful	दर्दनाक, दुखदायक	دردناک	أَلِيمٌ
soft, gentle	आसान, नरम	آسان, نرم	مَيْسُورٌ
one who asks, begger	सवाल करने वाला	مانگنے والا, سوال کرنے والا	سَائِلٌ
helpless, needy	मिस्कीन, असहाय, गरीब	مسکین, لاچار	مِسْكِينٌ
thankful	शुक्रगुजार, आभारी, कृतज्ञ	شکرگزار	شَاكِرٌ
promised	वादा किया हुआ	وعدہ کیا ہوا	مَوْعُودٌ
achievement, gain	कामयाबी, सफलता	کامیابی	فَوْزٌ
most forgiving one	मगफिरत / क्षमा करने वाला	مغفرت کرنے والا	غَفُورٌ
conscious, pious	परहेजगार, संयमी	پرہیزگار	مُتَّقِيٌّ
tablet, slate	तख्ता	تختہ	لَوْحٌ
magician	जादूगर	جادوگر	سَاحِرٌ
intelligent	जहीन, बुद्धीमान	ذہین	ذَكِيٌّ
driver	ड्रायवर, चालक	ڈرائیور	سَائِقٌ
ordinary, ignominious, mean	तुच्छ:	ذلیل	مَهِينٌ
one who goes	जाने वाला	جانے والا	ذَاهِبٌ
husband, spouse, pair	जोड़ा, पति (पुल्लिंग)	شوہر, جوڑا (مذکر)	زَوْجٌ
earth	ज़मीन, धरती	زمین	أَرْضٌ
glorious	बड़ाई वाला, प्रतिष्ठित	بزرگی والا, بڑائی والا	مَجِيدٌ
a soul, self	ज्ञान, नफस, प्राण, स्वयं	جان, نفس	نَفْسٌ
content	इत्मेनान वाली, संतोषजनक	اطمینان والی	مُطْمَئِنَّةٌ

4 Adjectival Compound

۴ गुण एवं प्रशंसा

۴ موصوف و صفت

* مرکب تو صیغی میں واحد، تثنیہ، جمع اور مذکر و مؤنث کے اعتبار سے موصوف اور صفت ایک دوسرے کے مطابق ہوتے ہیں۔ یعنی موصوف (Noun) اگر مذکر ہو تو، صفت (Adjective) بھی مذکر ہوگی۔ موصوف مؤنث ہو تو، صفت بھی مؤنث ہوگی۔

* موصوف اور صفت زبر، زیر، پیش، میں بھی ایک جیسے ہوں گے۔

* اگر موصوف میں 'ال' ہوگا تو صفت میں بھی 'ال' ہوگا۔ موصوف پر 'ال' نہیں ہے تو صفت پر بھی 'ال' نہیں ہوگا۔ یہ بات دھیان میں رہے کہ موصوف خاص نام Proper Noun ہو تو اس پر 'ال' نہیں آئیگا لیکن اس کی صفت پر 'ال' ضرور آئیگا۔ جیسے طَارِقٌ بِالْقَائِدِ : سپہ سالار طارق۔ اردو ترجمہ کرتے وقت الفاظ کی ترتیب عربی ترتیب سے بالکل الٹ ہوگی۔

* गुण और प्रशंसित गुण वाले वाक्यों को हिंदी में अनुवाद करते समय क्रम को उलट देते हैं।

* गुण और प्रशंसित गुण दोनों ही शब्दों में मात्राएं ज़ेर, ज़बर, पेश समान होते हैं।

* पहले शब्द पर यदि अल है तो दूसरे शब्द पर भी अल आयेगा। विशेष संज्ञा पर अल नहीं आता।

* गुण एवं प्रशंसा वाचक वाक्यों में लिंग और वचन भी एक जैसे होते हैं।

* In Arabic a Noun qualified with an Adjective is called 'The Adjectival Compound.' The Noun in such sentences is called 'Mausoof' and the Adjective as 'Sifat'.

* An Arabic Adjectival phrase is formed by any agreement of Noun with Adjective, i.e. If Noun is male or female, Adjective will also be male or female. Similarly 'Number' will also be considered.

* Same signs of Zer, Zabar, Pesh will appear on Noun as well as on Adjective on the last alphabet.

* If Noun is prefixed with 'AL', then Adjective too will have 'AL'. But, if it is a Proper Noun, then 'AL' will be prefixed before Adjective only.

Examples :

يَوْمٌ مَّعْلُومٌ

ठहराया हुआ दिन

an appointed day

उदाहरण

الْبِنْتُ الصَّغِيرَةُ

छोटी बेटी

the younger daughter

مثلاً :

الْأُمُّ الصَّالِحَةُ

नेक माँ

the righteous mother

EXERCISE

Translate the following :

अनुवाद करें

ترجمہ کریں :

الْمَكَانُ الْكَبِيرُ

كِتَابٌ مَرْقُومٌ

الْخَالُ الصَّالِحُ

الْإِبْنُ الْجَمِيلُ

الشَّيْطَانُ الرَّجِيمُ

الْوَالِدُ الْعَابِدُ

الرَّجُلُ الصَّالِحُ

السَّائِقُ الدَّكِيُّ

الْخَالَةُ الصَّالِحَةُ

الصِّرَاطُ الْمُسْتَقِيمُ	السَّائِلَةُ الْمِسْكِينَةَ	الْأُخْتُ الذَّكِيَّةُ .....
الزَّوْجُ الشَّاكِرُ	الْعَمُّ الشَّاكِرُ	الْأَخُ الْقَوِيُّ .....
الرَّسُولُ الْأَمِينُ	الْفَوْزُ الْكَبِيرُ	الْيَوْمُ الْمَوْعُودُ .....
لَوْحٌ مَّحْفُوظٌ	النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ	رَبُّ غُفُورٍ .....
السَّاحِرُ الْكَاذِبُ	الْبِنْتُ الذَّكِيَّةُ	الْجُنْدُ الْفَاتِحُ .....
الْمُؤْمِنُ الْأَمِينُ	الْأُخْتُ الصَّادِقَةُ	مَاءٌ مَعِينٌ .....
الْأَرْضُ الْوَاسِعَةُ	الْأُمُّ الْعَابِدَةُ	الْمُؤْمِنُ الصَّابِرُ .....
الْقُرْآنُ الْحَكِيمُ	الزَّوْجُ الصَّالِحُ	السَّائِلُ الْمِسْكِينُ .....